

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Čís. 341

Květen 1984

Sjezd Československé národní rady americké

Sjezd se konal v sobotu a neděli 19. a 20. května v moderní prostorné budově ČSA Fraternal Life, kde nás přivítal předseda br. James V. Krákora. Za zesnulého předsedu Franka Desenského zahájil sjezd místopředseda chicagské oblasti br. Leopold Rozbořil.

Rada byla poctěna telegramem od prezidenta Ronalda Reagana, který zde uvádíme v plném znění:

The White House, Washington

May 15, 1984

It is a pleasure to send my warm greetings to everyone attending the Convention of the Czechoslovak National Council of America.

This event affords an opportunity to recognize the dedicated efforts of your organization to promote the principles of liberty and democracy. I highly commend all you have done to further a wider appreciation of these cherished beliefs.

By working to preserve the rich heritage and traditions of your homeland here in America, you contribute in a significant way to the diversity that is the strength of our nation.

May you have a pleasant and rewarding convention.

Ronald Reagan

Rada poděkovala telegramem a využila té příležitosti, aby znovu ujistila prezidenta Spojených států o své loyaltě.

Sjezdu se zúčastnili tito delegáti: Za oblast Pacific br. dr. Jan J. Neuman ze San Diega a br. Jiří Špánek ze San Francisca; za východní oblast br. Jan Babinec a Andrej Valušek; za Washington Tanja Šturmanová, br. dr. Otakar Horna a Jan Gabrini (žel, br. Pavel Šturman, který věnoval tolik péče stanovám, nemohl pro nemoc se dostavit). Za oblast Michigan br. Jiří Žemlička, br. dr. Karel Kithier, br. Jan Sklenář a Antonín Čech z Owosso. Za Cleveland ses. Miroslava Hyvnarová. Za Národní svaz českých katolíků měl být zástupcem br. Frank Desenský. Žel, právě onoho dne jsme se s ním rozloučili. Náhradní za br. Desenského a Rev. Vojtěcha Víta byla ses. Jaroslava Kolbabová. Za Sokol v Zahraníčí ses. Dagmar Fialová z Washingtonu a br. Václav Ženíšek z Berwynu. V Slovenském Sokole jsme též utrpěli velkou ztrátu úmrtím br. Adolfa Cierného, kterého nepřestáváme žet. Jsme vděční, že za něho přejal funkci br. Jan Gološinec, dávný přítel a funkcionář za války v ČSNRA, který však v době sjezdu nebyl v Chicagu. Za ČSA nás zastupuje její předseda br. Krákora. Dalším delegátem byl jmenován br. George Sova.

Delegátem ve výkonném výboru za Chicago byl br. Karel Halaška. Místo zesulé ses. Míly Ferjenčikové zůstalo neobsazeno.

Delegáty na sjezdu byli členové předsednictva: předseda br. gen. Mikuláš Ferjenčík, místopředseda br. Ing. Štefan Papánek, 2. místopředseda br. dr. Vlastislav Chalupa; místopředsedkyně ses. Anna Faltusová se omluvila, zúčastnila se porad ve Washingtonu. Přítomni byli: Vlasta Vrázová, tajemnice, Václav Krákora, pokladník, Leopold Rozbořil, právní poradce a členové: Stanislav Brym, Eduard Dellin, Josef Jakl, Olga

Kovářová, Boris Kraupner a Františka Uhlířová. Za chicagsko oblast: Rozina Nehasilová a Jan Uhlíř.

Dalšími delegáty byli za odbočku "28. říjen" br. Herma Tabák a Josef Bárta; za odbočku Gama Ludvík Pospíchal; z odb. "Milada Horáková" Stanislav Jančík; za odb. "Štefánik" br. prof. Jaroslav Schejbal; za odbočku "Západní Předměstí" br. Ladd Vošahlík; za odb. "Jan Masaryk" Jitka Krakošová.

S delegáty přijeli i hosté, kteří jsou v Radě činní a které jsme přivítali: br. John Srámek z Mich., ses. Vicki Kithierová z Detroit, ses. Čechová z Owosso.

Povstáním jsme uctili svým vynikajícím členům, kterými jsme se během roku rozloučili. Dlouholetý člen předsednictva br. Adolf Cierný, Vladimír Fleischer, předseda washingtonské oblasti a br. František Desenský, který nás právě několik dní před sjezdem opustil. Tento řetěz smutných událostí byl zahájen úmrtím ses. Míly Ferjenčikové, kterou máme ve vděčné paměti.

Sjezd byl dobře připraven, takže jsme mohli hned začít s jednáním. Za předsedu sjezdu byl zvolen náš zkušený "odborník sjezdový" br. Krákora a z Washingtonu br. Andrew Valušek a z New Yorku br. Jan Babinec, kteří se střídali v předsedání po oba dny. Tajemníky sjezdu byli zvoleni br. Brym a Kraupner. Jelikož zprávy funkcionářů, předsedy, místopředsedů, pokladníka, tajemníka a dále zprávy oblastí byly již předem rozeslány k přečtení, přijeli delegáti již připraveni jednat, takže se od čtení zpráv, až na několik výjimek, upustilo. Tím ušetřilo se mnoho času a bylo možno věnovat celé odpoledne až do večera práci výborů, které jmenoval předseda sjezdu br. Krákora. Byly to výbory: stanovní, finanční, sociální, organizační, resoluční, zahraniční a nominační.

Následujícího dne, v neděli dopoledne, se rokovalo a hlasovalo o každé z těchto zpráv. Vrátime se k nim později v následujících číslech Věstníku. Zpráva finanční byla schválena, ověřena revisory Zdeňkou Sudíkovou a br. Tabákem.

Zpráva finanční byla nad očekávání, počítalo se loňského sjezdu se schodkem vzhledem ke stoupajícím cenám, ale podařilo se nepřekročit rozpočet. Částečně k tomu vypomohly roční dividendy \$4,000 z odkazu br. Whitneyho.

Nominační výbor předložil následující jména, která byla všemi hlasy schválena. Předseda: br. Leopold Rozbořil, 1. místopředseda br. Štefan Papánek, 2. místopředseda br. Vlastislav Chalupa, místopředsedkyně Anna Faltusová, tajemnice Vlasta Vrázová a pokladník Václav Krákora. Ze členů předsednictva byli znovuzvoleni Stanislav Brym, Ed. Dellin, Olga Kovářová, Boris Kraupner, Františka Uhlířová. Na uprázdněná místa byla navržena různá jména a jmenování Ludvík Pospíchal a Karel Halaška a dva členové mimo Chicaga: Jan Sklenář a Ann Arbor a Jan Babinec z New Yorku.

Ač nejvyšším orgánem Rady je výkonný výbor (ne předsednictvo), ve skutečnosti to málo mění ve vedení, rozhodují zde vzdálenosti, prostě není možno členům výkonného výboru navštěvovat měsíční schůze ve vzdálenosti dva tisíce mil. Některé odbočky se zdráhají vydávat stovky dolarů jednou za dva roky na cestovné na sjezd, natož na měsíční schůze. Hledáme řešení

VESTNIK

May 1984

Organ of the Czechoslovak National Council of America

Published monthly (Except bi-monthly July-August)

Subscription \$5.00 - Outside U.S.A. \$6.00

Editor - Vlasta Vraz

Office: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Tel.: 656-1117

VĚSTNÍK

Květen 1984

Orgán Československé národní rady americké

Vychází měsíčně (s výjimkou dvojčísla v červenci-srpnu)

Předplatné \$5.00 - Mimo USA \$6.00

Redaktorka - Vlasta Vrázová

Úřadovna: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telefon: 656-1117

a doufáme, že oba "přespolní" budou k nám, když ne pravidelně, tak alespoň několikrát do roka dojíždět "na vlastní pěst", jak nám to slíbili.

Sjezd byl vlastně zahájen proslavem gen. Ferjenčíka. Byl vyslechnut s pohnutím a bylo mu děkováno za dlouholetou činnost pro Radu. Před ukončením sjezdu bylo jednohlasně rozhodnuto udělit br. Ferjenčíkovi čestné členství. Přálo se mu úplného uzdravení, které nedávno bylo zase narušeno. Přes všechny fyzické potíže zůstává nezdolný ve svém předsevzetí vytrvat v práci.

Stalo se tradicí od druhé světové války, že přijede - at' je kdekoli náš dr. Jan Papánek, aby vyslechl sjezd, posoudil naše snahy a řekl nám to nejnütnější o poměrech v Evropě a mezi uprchlíky. Na sjezdu se mluvilo mnoho o snaze slovenských separatistů odtrhnout slovenský desk od československého ve vysílání Radio Free Europe a o pokusech vmluvit se do přízně některých senátorů a členů v Bílém domě. Nedaří se jim to. Československo zůstává nedělitelné. Mluvil též o problémech uprchlických a zodpověděl některé dotazy o nových zákonech a o situaci, jak se teď jeví. Jako vždy, zakončil naše schůzování vřelým proslavem, prosbou, abychom setrvali a neustupovali od předsevzetí hájit právo Československa na svobodu a lidská práva.

Vřele mu bylo děkováno a jeho ženě, ses. Betce Papánkové, která nás - Československo - zastupovala na madridském zasedání Human Rights.

Hned druhého dne členové sjezdu zahájili některé práce, které nám uložil sjezd. Byl zaslán děkovný telegram do Bílého domu, telegramy do Mnichova na adresy Radio Free Europe, připraven dopis senátorům "Statement of Policy", který bude rozeslán členům senátu a kongresu, atd.

Z Voice of America br. Mirek Zástěra telefonicky zařídil se ses. Vrázovou vysílání do Prahy našeho "pozdravu domovu". Pravděpodobně vyslechli si naši drazí naši zprávu již v pondělí večer.

Podobná zpráva byla vysílána Radio Free Europe.

Zpráva o sjezdu, ze sjezdu, do Prahy

Ve dnech 19. a 20. května v Chicagu se konal národní sjezd Československé národní rady americké, založené za první světové války za svobodné Československo. Zůstává to i dnes naším cílem.

Sešli se delegáti z hlavních měst, kde účinkující odbočky Rady, od Atlantiku až po Pacific, ze San Francisca, San Diega, New Yorku, Washingtonu, Clevelandu a Detroitu. Další delegáti se zúčastnili jménem svých přidružených organizací: Jsou to Československé spolky v Americe ČSA, Slovenský Sokol, Sokol v Zahraničí, Národní svaz českých katolíků a celá řada dalších krajanských organizací. Všechny spojuje jedna myšlenka: jak pomoci svým drahým v Československu v jejich dnešní tragédii.

Sjezd se konal v budově ČSA v Berwynu, krajanském předměstí Chicaga. Při zahájení sjezdu byl čten dopis z Bílého

domu od prezidenta Ronalda Reagana, který oceňuje snahu Československé národní rady hájit zásady svobody a demokracie a přeje Radě dalších úspěchů. Rada poděkovala prezidentu Reaganovi telegramem, aby ho ujistila, že organizace Američanů českého a slovenského původu zůstává věrna svému přesvědčení. - Ze sjezdu byly zaslány další telegramy členům kongresu o zásadním stanovisku vůči Československu.

Sjezd se pilně zabýval po dva dny dnešními problémy. Hlavním naším cílem je informovat Bílý dům, členy kongresu, americkou veřejnost a tisk o poměrech v Československu, vysvětlovat a ovlivňovat jejich mínění. Záleží nám též na udržování styků s lidem v Československu, aby se necítil izolován od svých přátel v Americe.

Odstupujícímu prezidentu br. generálu Mikuláši Ferjenčíkovi bylo uděleno čestné členství. Novým předsedou je br. dr. Leopold Rozbořil, člen čs. armády za války v Anglii; místopředsedové jsou br. Ing. Štefan Papánek, dr. Vlastislav Chalupa a Anna Faltusová z Washingtonu. Pokladníkem je br. Václav Krákora a tajemnicí Vlasta Vrázová.

Ze sjezdu zaslá Československá národní rada americká resoluci adresovanou přímo "naším drahým v Československu". "Jsme si vědomi, že vy doma prožíváte nový tvrdý útlak režimu. Je to odpověď na váš zvýšený zájem o kulturní hodnoty, na návrat k více než tisícileté křesťanské a kulturní tradici našich národů. Hleďte sílu v solidaritě s Polskem a ostatními evropskými národy, sdílející váš osud. Vytrvejte v zápase o duchovní obrodu, kterou s vámi prožívá celý západní svět. Zdravíme vás všechny a děkujeme vám, kteří nedbají osobních obětí, otevřeně se staví za základní lidská práva. Představují naši dávnou minulost, jsou nadějí budoucnosti. Jsme v duchu s vámi a slibujeme vám, že vám nepřestaneme pomáhat."

Pozdrav krajanům

Milí krajané,

Československá národní rada americká konala svůj vrcholný sjezd ve dnech 19. a 20. května v Chicagu za účasti delegátů z celých Spojených států. - Během své 66-leté činnosti Rada vždy zastávala demokratické zásady Ameriky a usilovala o samostatné Československo.

V dnešní pohnuté době jsou Spojené státy americké jedinou ochranou a záchranou západní civilizace. Jen vnitřně silná a vojensky připravená Amerika je schopna čelit rostoucí sovětské rozpínavosti po celém světě, zůstane záštitou světového míru i nadějí na obnovu svobody v Československu.

Věrná své tradici, cítí Rada novou povinnost podpořit americkou demokracii v tomto zápase.

Proto se na vás, milí krajané, obracíme s výzvou, abyste se zúčastnili tohoto úsilí a stali se členy Československé národní rady americké.

Napište ústřední kanceláři:

Československá národní rada americká - Czechoslovak National Council of America, 2137 So. Lombard Avenue, Room

202, Chicago, Illinois 60650-2081 - o adresu nejbližší odbočky ve svém státě.

Děkujeme vám za porozumění a těšíme se na spolupráci s Vámi.

ČSNRA - Dr. Leopold Rozbořil

Vlasta Vrázová, tajemnice

Sjezd měl hladký průběh, mnoho se vykonalo za přátelské pohody. Máme co děkovat br. Krákorovi, že nám poskytl tak příjemné ovzduší a všechny technické vymoženosti ČSA budovy. Jsme mu vděční za jeho péči.

Bezúspěšné a beznadějně jako vždy

V Aténách skončila po šesti týdnech konference signatářů Helsinských dohod o urovnání mezinárodních sporů. Bezúspěšně, jako vždy už podobná konference v roce 1978 ve švýcarském Montreux.

Podle helsinských pravidel platí na signatářských konferencích jen jednomyslné rozhodnutí. Spojené státy a západní Evropa usilují o dohodu, která by zavázala všechny signatáře, že pokud nemohou spor s jinou zemí urovnat v přímém dialogu, musí předstoupit před smířčí komisi. Výjimkou by byly spory týkající se národní bezpečnosti a ozbrojení.

Sovětský svaz, podporovaný zvláště Východním Německem a Československem, předložil jiný návrh, aby se mezinárodní spory urovnávaly povinnými "konzultacemi", povinným přímým jednáním. Avšak takový postup je pro Západ, zejména pro neutrální Švýcarsko a Rakousko, nepřijatelný, protože v přímém jednání, bez třetí strany, by mohla velká země jako Sovětský svaz na malou zemi snadno vyvíjet nátlak.

Švýcaři proto navrhli komisi 105 osobností mezinárodního práva, podrobné návrhy předložily i jiné západní země, vždy počítající se smířčím zprostředkovatelem sporu. Ale všechny západní návrhy doporučují, aby rozhodnutí takové komise byla nezávazná a působila jen morálním vlivem. V dalším jednání se už zdálo, že Sovětský svaz ustoupil většině a s myšlenkou smířčí komise souhlasí. Pak se však ukázalo, že ani jeho další návrh není přijatelný. Obsahoval totiž podmínku, že pokud jedna ze stran existenci sporu odmítne, vůbec se nebude jednat. To by v praxi znamenalo, že jakmile nějaká vláda ví, že právo není na její straně, může arbitráž odmítnout.

Sovětský svaz v dalším navrhl, aby se smiřování mezinárodních sporů omezilo jen na některé otázky porušování hospodářských, vědeckých a technologických dohod. A tak aténská jednání skončila jednostránkovým prohlášením, které konstatuje, že se o problému na základě Závěrečného dokumentu z Helsinek jednalo, aniž by se dosáhlo shody v otázce nějaké metody. Účastníci konference se jen shodli, že se má v diskusích ve vhodném rámci helsinského procesu pokračovat.

(Americké Listy)

Čestný doktorát Václavu Havlovi

Na universitě v Toulouse ve Francii se od 14. května do 20. května konal "Týden československé paralelní kultury" a při té příležitosti udělila toulouská universita čestný doktorát Václavu Havlovi. Diplom jeho jménem přijal Tom Stoppard, britský spisovatel českého původu. V rámci tohoto týdne byla také v Toulouse otevřena výstava uměleckých prací Otakara Slavíka. Byly rovněž uspořádány diskuse o Československu, o čs. kultuře, atd. Týden vyvrcholil inscenací her Václava Havla: "Audience" a "Vernisáž".

-afa-

Komemorace 39. výročí osvobození americkou armádou

Ve dnech 19. a 20. května navštívil velvyslanec Spojených států v Praze, William Luers, oblasti v západních a jižních Čechách, které v roce 1945 osvobodili američtí vojáci. Mezi

památnými místy, které velvyslanec Luers a další úředníci velvyslanectví navštívili, byly: Cheb, Koloveč, Litice, Rokycany, Vítějovice, Kašperské Hory, Sušice, Pole a Lnáře. Na památná místa byly kladeny věnce. V této souvislosti byla v knihovně amerického velvyslanectví v Praze otevřena výstava fotografií a jiných památek, které připomínají podíl Spojených států na osvobození Československa. Tyto památky věnovali českoslovenští občané.

-afa-

Československo-Francie: normální diplomatické styky obnoveny

Československo a Francie skončily období zmrazení vztahů mezi oběma zeměmi, které v roce 1968 vyvolala sovětská invaze do Československa a obnovily normální diplomatické styky. Při té příležitosti francouzský ministr zahraničí Claude Cheysson naznačil, že Francie má i nadále k politice československé vlády určité výhrady. Francie považuje, ku př. právo na politickou a náboženskou svobodu za svaté.

-afa-

Sbohem, pane Lunsi . . .

a děkujeme za vše, co jste pro nás udělal! - musíme dodat.

V červnu t.r. odchází z aktivního politického života muž, který spolupracoval na dějinách Evropy posledních 45 let, Mr. J.M.A.H. (Josef) Luns, nynější generální tajemník obranné vojenské aliance Severoatlantického paktu (NATO). Odchází muž, pozoruhodný svou vysokou postavou (199 cm), nesmlouvavý a nekompromisní politik, jakých by dnešní politický Západ potřeboval dva tucty, aby se mohlo klidněji spát. Lunsovi je 72 let; byl 13 let zaměstnancem a 19 let ministrem zahraničních věcí Holandska. Posledních 12 let je generálním tajemníkem NATO. Josef Luns je muž, který stál u kolébky obranných opatření svobodného světa. Jeho zásluhy byly a ještě budou po zásluze zhodnoceny. V každém roce svého ministerského úřadu byl zvolen "politikem roku". Byl vyznamenán ne méně nežli 53 velkokříží a 14 nižšími vyznamenáními různých vlád.

V polovině března se rozloučil v Holandsku s oficiálními osobnostmi současného politického života. Navštívil královnu Beatrix, ministerského předsedu Lubberse, ministra zahraničních věcí Van den Broeka a ministra obrany De Ruitera. Závěrem své návštěvy se zúčastnil tiskové konference.

Jeho cesta na rozloučenou vedla pak dále do Západního Německa, Anglie, Francie, Itálie a Ameriky. Žije již mnoho let trvale v Belgii, kde zůstane po svém definitivním odchodu na odpočinek. Jeho funkci převezme Angličan, lord Carrington. Luns je všude oblíben. Jeho suchý humor je pověstný. Ví se o něm, že i při důležitých schůzích v bruselském sídle NATO dovedl učinit těžkou sféru svým smyslem pro humor přijatelnou. Přátelé ho milují, odpůrci si ho váží. My, Čechoslováci, nemůžeme nikdy zapomenout jeho postoj k okupaci republiky Sověty v srpnu 1968. Být na něm, byl by se tento zločin řešil obdobně jako kubánská krize za Chruščevovy vlády; ale nerozhodný americký prezident A.D. 1968 mu zkřížil plány.

Rád bych tu uvedl několik výroků, které jsou varující, vysvětlující a optimistické.

"Problémy pro NATO tvoří nejistota o stanovisku Dánska a vzrůstající rozpory mezi Západem a Východem. V r. 1972, když jsem přebíral funkci generálního tajemníka NATO, měla tato organizace 4,000 tanků a Sovětský svaz 14,000. Dnes - máme 14,500 tanků, ale Sověti 40,000. Rozdíl tedy stále větší."

"Sovětský svaz má gigantické množství chemických zbraní. Dvacet procent sovětských projektilů je opatřeno otravným plynem a podle posledních nejnižších odhadů má Sovětský svaz zásobu 300,000 tun bojových plynů. Americká zásoba se odhaduje na 42,000 tun, z čehož 1,000 tun je uloženo v Západním Německu - ale to jsou zásoby 16 let staré, které je nutno vyměnit."

“Žurnalisté nyní často tvrdí, že ve vztahu Západ-Východ - a s tím spojené odzbrojení - dosáhlo svého nejnižšího bodu. Tvrdí se, že je to díky válečným cílům Ameriky. Poukazuje se na to, že zbrojení Sovětů je odpovědí na agresivitu Západu. To je naprosto špatný pohled na věc. Pravda je, že sovětská ideologie je Západu nepřátelská vůči všemu co máme a co chceme uchovat. Sovětský svaz usiluje o to, aby jeho vyzbrojení bylo mocnější. Dále mají v ideologii svobodný (dle jejich terminologie kapitalistický) svět v úmyslu zničit. A NATO je tu proto, aby takové plány zmařilo. Na to nikdy nezapomínejme!”

A jeho závěr? “Strategie zstrašující síly pracuje již od r. 1945. Není důvod si myslet, že by tato strategie neplatila i nadále. A tak bych chtěl ujistit, že NATO i v dalších 35 letech se postará o mír!”

Jožka Staněk, Holandsko
Londýnské Listy, duben 84

Dopis šéfredaktoru londýnských Timesů

Londýn, 19. března 1984

Vážený pane!

V jednom z interview v **Times** (16. března) jsem se dočetl, že dramatik Harold Pinter prohlásil, že “rozmištěním raket s plochou dráhou letu přijala britská vláda roli satelita Spojených států, tedy stejnou roli, jakou hraje například Československo ve vztahu k Sovětskému svazu”.

Připomnělo mi to nápis na dveřích jednoho kostela v Československu, určený ženským věřícím: “Vejdeš-li do tohoto domu Božího s nepokrytou hlavou, jako bys zesmilnila.” Jakýsi anonym k tomu připsal: “Zkusil jsem obé, ale není to k srovnání.” Poté co jsem strávil 56 let v Československu a jeden rok v Británii, jsem v pokušení komentovat výrok pana Pintera naprosto stejně.

Mám k Haroldu Pinterovi velkou úctu jako k umělci i jako k člověku; vlastně ještě před dvěma lety jsem byl jedním z mnoha uvězněných československých “disidentů”, kteří velice oceňovali duchovní i materiální pomoc řady západoevropských intelektuálů, mezi nimiž byl i pan Pinter. Chápu rovněž, že k poznámce **Times** ho přinutily vážné obavy z toho, k jakým koncům mohou vést nekontrolovatelné závody ve zbrojení. Přesto si však myslím, že jeho srovnání bylo nevhodné a nesprávné, a přispělo pouze k prokazatelně falešným představám o situaci ve střední a východní Evropě, už tak na Západě velmi rozšířeným.

Poznámka se objevila v článku, věnovaném hlavně nové hře Harolda Pintera, která se zabývala psychologickým mučením v nejnemované zemi, jež ukazuje na sérii policejních výsledků pachatele blíže neurčeného politického “trestného činu” a dvou členů jeho rodiny. Tentýž den, kdy hra - “**One for the Road**” - měla svou londýnskou premiéru, odehrála se v Československu jedna maličkost, která jako by byla jejím pokračováním.

Dr. Ladislav Lis, bývalý mluvčí Charty 77, který byl právě po čtrnácti měsících propuštěn z vězení, kde trávil svůj čas za to, že “rozšiřoval ilegální tiskoviny”, se musel jít ohlásit na policii, a tam se dověděl, jak bude vypadat jeho příští život: každý den, sedm dní v týdnu se musí hlásit na policii; do pěti hodin odpoledne se smí pohybovat po Praze; po páté hodině je mu otevřena jenom Praha 8 kde bydlí se svou rodinou, a po desáté večer musí být ve svém bytě; musí do svého bytu kdykoli pustit policii a podrobit se domovní prohlídce, k níž policisté nemusí mít svolení prokuratury; o cestu mimo Prahu musí žádat čtrnáct dní předem; a tak dále. Dr. Lis je otcem dvou malých dětí, které spolu se svou matkou musí sdílet tento život, který připomíná spíš noční můru.

Možná, že toto skutečné další dějství jeho hry Harolda Pintera přiměje, aby dvakrát měřil, když srovnává vliv, jaký mají na situaci v Británii Spojené státy, s vlivem, který má na situaci v Československu Sovětský svaz.

S úctou, Karel Kyncl,

Londýnské Listy

Z projevu Martina Zapletala:

Účast Slovenského státu na tragédii

Spomienka k otrasným rokom 1939-1945 z tragedie Židov v Československu - prejav pri smútočnej ceremonii v New Yorku

Drahí bratia a sestry,

je nám dnes opat' smutno, máme otrasné city, slzy v našich očiach, - bojíme sa, aby v srdci zostalo klopkanie rovnomerné, lebo ohlušujúco znejú aj tiché slová každého z umučených v Terezíne, Oswiezcime, Buchenwalde, Matthausene, Birkenau, Majdanek, Treblinka, Lublin, Dachau, atd'. - slová . . . “nám už nepomôžete, ale prosíme vás teraz, pred svojou smrťou, po hrozných mukách našich matiek, otcov, sestier, bratov, deti, vnúčat - nezabudnite, **NEZABUDNEME!** Prosíme vás o to pred našou smrťou, - za židov, na nežidov, a na chrabrych vojakov, obráncov demokracie vo válke, čo možná už zajtra dokážu zvíťaziť nad zločinným Hitlerom, nad zločinným fašizmom, - nezabudnite!”

Drahí bratia a sestry, určite máte spomienky z týchto tragických rokov 1939-1945 - prosím vás, vstaňte a venujte k úcte a pamiatke 6 miliónov židov, 5 miliónov nežidov a 55 miliónom obetiam hrdiných vojakov, - minutové ticho . . . Ďakujem.

Každoročne s hlbokou bolesťou v srdciach a prevetkým žialom spomíname my na našich drahých bratov a sestry z Československa, ktorí tragický v rokoch 1939-1945 ukončili svoju životnú púť. Boli to nevinní starci, starinky, muži, ženy a deti a kojence čo sa už nikdy nedočkali oslobodenia a návratu do svojich domovov a rodnom kraji. Spomíname všetkých 6 miliónov židovských synov a dcier, šesť miliónov mučedníkov, ktorí svoju vieru, zdedenú po matke a otcovi zaplatili cenou najdrahšou, - svojimi životmi. Svoje čisté duše odovzdali Všemohúcemu, zasvedčujú tak jeho velebné meno.

Je nám smutno, veľmi smutno, bo to **ZLO** vychádzalo ozaj zo šialených myšlienok Hitlera, Himlera, Goringa, Keitla, Eichmana, Dr. mengeleho, atd' a dostalo sa 14. marca 1939 k prezidentovi a k vláde Slovenského štátu, - k jeho Štátnej Rade a k Parlamentu. Tento parlament ako jediný v Európe uzákonil vysídlenia slovenského obyvateľstva, čo malo **MATKY - ŽIDOVKY**. Rúhajú sa Prikázaniam Božím títo všetci ohlasovali, - že tak činia za **BOHA** a za **NÁROD** . . .

Ľutujeme, že v parlamente Slovenského štátu sedelo veľa cirkevných hodnostárov a 47 percent právnikov, - čo takto odsúhlasili nepriamy rozsudok smrti. Pred hlasovaním - 15. mája 1942 - odišli z miestnosti, - pápežský prelát Msgr. Filkorn a Msgr. Ferencik, - a potom i poslanci, Dr. Tvrdý, Mora, Čarnogurský a Moravčík. Roky sme historickí skúmali odvahu ľudskosti a dôstojnosti menovaných a s úctou navrhujeme, aby pápežský prelát Msgr. FILKORN a Msgr. FERENCÍK bylo vyznamenaní vládou štátu ISRAEL in memoriam, - čo symbol nášho biblického a úctivého vzťahu k rímsk. kat. cirkvi.

Smutno nám je všetkým, že naši bratia a sestry trpeli od dňa vstupu nacistov - 15. marca 1939 - v Protektoráte. Aj tu mali oni svoju rodnú sem, v ktorej predkovia už pred 1.600 rokmi žili. Vládne kruhy Protektorátu s prezidentom Háchom nechceli mať nič spoločného s genocídou židov a tak riadenie ich tragedie prevzali vládni splnomocnenci Vel'konemeckej ríše, ktorí potom zriadili prvú stanicu smrti - terezínske gheto. Ztadiť už na začiatku roku 1941 odchádzalo 5 transportov po 1.000 duší do Lodže, v tej isiej dobe z Brna tak podobne 1.000 duší do Minska. Tieto židovské transporty byly s celým živým nákladom beštialne likvidované na mieste. Zodpovední pracovníci konzulátu Slovenského štátu poslali z Prahy o tom doverne zprávy svojej vláde do Bratislavy, teda prezident Msgr. Dr. Tiso a vláda o tom věděli.

K dalšímu článku Martina Zapletala
připojuje dr. J. Drábek svoje poznatky:
K článku "Nestркеjte hlavu do piesku"

Autor článku Martin Zapletal uvádí (viz Zpravodaj z Washingtonu, únor 1984), že prezident Tiso souhlasil s rozhodnutím své vlády, aby vysídlení (židů) se vykupovalo za 500 říšských marek za osobu.

Bohužel skutečnost byla daleko horší. Židi se nemohli vykupovat - alespoň ne legálně - a naopak slovenská vláda se zavázala zaplatit nacistům za každého žida deportovaného ze Slovenska 500 marek. Na začátku deportací vyplatila také Němcům sto miliónů korun, což odpovídalo devíti miliónům říšských marek. A za tuto cenu bylo deportováno prvních 15,000 židů.

To bylo v době, kdy už bylo známo, že nacisté vozí židy do plynových komor v Auschwitz a do jiných exterminacních táborů v Polsku, takže tato úplata se rovnala úplatě za vraždu. A na tom měl účast katolický kněz. Nedbal protestů katolických biskupů ani varování Vatikánu a deportaci provedl tak dokonale, že ze sto tisíc slovenských židů zbyla nakonec jen hrstka. Nemám po ruce přesné statistiky o tom, kolik židů bylo ze Slovenska deportováno a kolik miliónů marek Slovenský štát nacistům za to zaplatil. Jisto je, že to byl obldný zločin, jakého se nedopustil žádný jiný stát i když byl okupován Němci. V t.zv. Protektorátě se dokonce vláda ubránila zavedení protizidovských zákonů vůbec a Němci prováděli protizidovské akce sami podle německých předpisů.

Podrobnosti naleznete v knize "History of Modern Slovakia" od Jozefa Lettricha, vydané v roce 1955 nakladatelstvím Frederick A. Praeger v New Yorku. J. Drábek

Východní Německo zvýšilo ceny za politické uprchlíky

Tento obchod lidmi probíhá ve velkém měřítku ve dvacátém století ve středu Evropy a celkem všechny strany o něm celkem mlčí. DDR pochopitelně a Západ proto, aby nezměnil možnosti vykoupit ještě více politických obětí. Do dnešního dne prodala DDR na Západ na 23.000 politických vězňů, z toho 20.000 do NSR. Průměrná cena za vězně stoupla z počátečních 10 tisíc DM na dnešních 50 tisíc DM. Peníze jsou vkládány na konto DDR v západoněmeckých bankách a musí být zaplacený 14 dní před "dodávkou". Část transakcí je také směna za zboží, které DDR právě nejvíce žádá. Min. obchodu vypracuje seznamy nejvíce žádaného zboží, protestantský biskup v Západním Berlíně Herman Kunst se postará o obstarání západního zboží a jakmile např. švédská ocel nebo jihoafrické pomeranče přijdou do Východního Berlína, mohou autobusy s politickými a náboženskými vězni projet železnou oponou na Západ. Jen v minulém roce bylo uskutečněno 28 takových transportů o 30-90ti vězňích. Severské Listy

Dary in Memoriam

V upomínku na Carlos Schollara věnuje
Maria Schollar, CA \$100.00

Dary na činnost ČSNRA

Jarmila I. Hynčík, OH \$ 50.00
Karel Saltman, Australia 9.00

Členské příspěvky odboček

Odbočka Západní Předměstí, IL \$746.00

Ztratili jsme přítele Františka Desenského

O všechno se zajímal, každému pomáhal, vždy usměvavý, vlídný. Proto zastával tolik úřadů, poněvadž je nejen poctivě plnil, ale také nikde nenarazil, spíše uhlazoval. Byl předsedou Oblastního výboru ČSNRA v Chicagu, předsedou odbočky "Milada Horáková", členem předsednictva Rady za Národní svaz českých katolíků, byl členem výboru svobodomyšlných škol, aktivním členem chicagského Velehradu a klubu Domov, členem redakčního kruhu Hlasu národa. Zajímal se o krajanské podniky, které toho zasluhovaly a všude bude nám chybět.

Narodil se před 71. lety v Královéhradeckém kraji, kde hospodařil na rodinném statku, po druhé válce byl poslancem v československém parlamentu za svůj rodný kraj. R. 1948 musel utéct, aby si zachránil život před komunisty. V Chicagu se stal majitelem výborné restaurace, kde se dobře vařilo a přátelsky vyesedávalo.

O jeho životě v Československu napsal krátkou vzpomínku dr. B. Bunža pro Hlas Národa.

"František Desenský byl od mládí činný v Lidové straně. Již před válkou měl vedoucí postavení ve straně, a to ve výkonném výboru zemské organizace lidové strany v Čechách. Po válce byl vyslán stranou do Prozatímního národního shromáždění za královéhradecký kraj, za který byl též zvolen do Ústavodárného národního shromáždění. Stal se členem několika parlamentních výborů a zejména ve výboru zemědělském bojoval spolu s poslanci Ing. Sochorcem, Ing. Bendou a Jindřichem Nermutem za udržení zemědělského stavu a proti komunisty prosazovanému svěvolnému zabírání zemědělského majetku, včetně majetku církevního.

Proto byl také jeden z prvních, který musel po únoru 1948 opustit rodnou hroudu, aby ho nestihl osud Ing. Sochorce a poslance Broje, které komunisti umučili. Právě v minulém vydání Hlasu Národa věnoval ještě br. Fr. Desenský spravedlivou vzpomínku komunisty umučenému Ing. Dr. Sochorcovi.

V exilu pokračoval bratr Desenský dál ve svém boji za svobodu a demokracii ve vlasti, a to jak v rámci RSC, ČSNRA, NSČK, tak v četných jiných krajanských a národních organizacích.

Díky za vše co vykonal.

Zemřel 16. května. Přátelé rozloučili se s ním v obřadní síni Švecova ústavu v pátek večer. V sobotu byl pochován na hřbitově Královny nebes.

Dary oblastí a odboček ke sjezdu

Oblast Chicago	\$3,500
Washington, D.C.	1,500
Oblast Michigan	500
Odbočka Masaryk, Detroit	250
Krajanský výbor, Cleveland	500
Odbočka Štefánik, Chicago	500
Br. Ing. Štefan Papánek	500

Děkujeme za tyto dary, znamenají mnoho práce, plánování a dobré vůle. Prosíme, vyříd'te doma naše díky a pozdravy na příští schůzi. Škoda, že je k vám tak daleko a že se nesejdeme častěji.

Vzpomínka na Lidice

Letošní zájezd dne 9. června si vzaly na starost Svobodná Obec a Výstavní výbor. Bude vypraven bus, cena dopravy včetně oběda v restauraci White Fence Farm - \$15. **Odjezd autobusem ve 2:30 u cestovní kanceláře Čihák World Travel, 6302 W. Cermak Rd., Berwyn. - Tel. 795-9050.**

Č. S. A.

Nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota v Americe jest připravená poskytnouti Vám nejuvhodnější druhy životních pojistek plně zabezpečujících Vaši ochranu.

Rovněž nabízíme pojistky poskytující pravidelný starobní důchod jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:

CSA FRATERNAL LIFE

(Formerly Czechoslovak Society of America)

"Pioneer of Fraternal Life Insurance"

CSA PLAZA

Telefony (312) 795-5800 - (312) 242-2224

2701 SOUTH HARLEM AVENUE

BERWYN, IL 60402

VĚSTNÍK

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA
2137 So. Lombard Ave. - Room 202
Cicero, Illinois 60650

FIRST CLASS MAIL

ADDRESS CORRECTION REQUESTED

436